

TRĂIASCĂ A XXII-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ROMÂNIEI DE SUB JUGUL FASCIST

Luceafărul de August

După cum destinele individuale, oricât ar fi de deosebite, sînt crescute și hrănite din seva puternicului trunchi al ființei naționale, vrstele noastre, desfășurate pe scara de timp a citorva generații, își trag aspirațiile și împlinirile comune de la marea zi de naștere a libertății patriei, deschizătoare de epocă în lungă, frământată și glorioasă istorie a poporului român. Intr-un fel, s-ar putea spune că împlinim mine cu toții, noi, cei nouăsprezece milioane de fi ai acestui pămînt, una și aceeași vîrstă: 22 de ani. 23 August este luceafărul acestei istorii și generațiile viitoare, omagîindu-l de pe piscurile comunismului, îi vor învidia pe bărbai care l-au pregătit și l-au văzut întîiul răsărit pe bolta asupritului pentru vecie de norii aspirării naționale și sociale. Ziua venea de departe. A străbătut veacuri, a sîngerat, a fost steag de luptă, idee și acțiune, nădejde, steaua călăuzitoare a voinței naționale. Expresie cea mai înaltă a voinței poporului, a aspirațiilor sale, Partidul Comunist Român a fost forța care a mobilizat, a strîns într-un mănunchi forțele patriotice, antifasciste, ducîndu-le la izbînda eliberării, cucerită cu arma în mînă în zilele de cloot ale lui august 1944.

Acest act istoric, care a pus temelia de granit a libertății, independenței și suveranității naționale, a deschis calea luminosă a revoluției populare, a fărîșirii orînduirii socialiste. Iar ziua cînd a răsărit luceafărul libertății a devenit cea mai mare sărbătoare de pe plaurile noastre, îngemănată cu timpul maximei lor rodnicii.

Intorcîndu-ne îndărăt privirile spre cele 22 de trepte, vedem că acel moment de vîrf a fost abia începutul unei desfășurări de forțe creatoare fără precedent, al unei neconținute spirale de prefaceri revoluționare, de la înălțimea căreia poporul își privește cu mîndrie, mai puternic și mai încrezător decît oricînd, „viitorul de aur”.

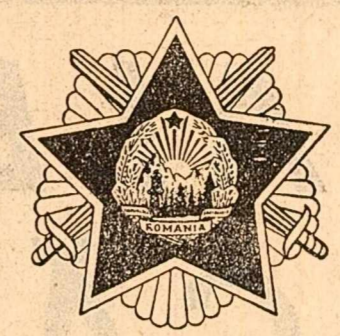
Aceeași voință a poporului, care a surpat temelile putrede ale unei orînduirii de tragică memorie, și-a durat, sub încercata conducere a marelui constructor-partidului, în vatra părintescă izbăvită de exploatarea omului de către om, mărețul edificiu pe frontispiciul căruia a înscris cu litere săpate în piatra Carpaților: victoria definitivă a socialismului. Edificiu înălțat pe o temelie de nezdruccinat, căreia timpul socialist îi desăvîrșește neconținutul țării: unitatea muncitorilor, țărănilor, intelectuelilor, care cheazășese progresul și prosperitatea patriei. La capătul unor lupte grele, devenit stăpin pe propriul său destin, poporul, creatorul socialismului victorios, pășește în imperiul libertății.

Este tărîmul vieții noastre de

(Continuare în pag. a II-a)

Științeia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL P.C.R.

Anul XXXVI Nr. 7079

Luni 22 august 1966

6 PAGINI — 30 BANI

Liră

lingă

stema țării

Grigore HAGIU

E mai frumoasă țara în marea sărbătoare, și ora ei în inimi adie mai înaltă, să urce-n limpezimea luminii laolaltă recoltele din suflet și cele de pe zara.

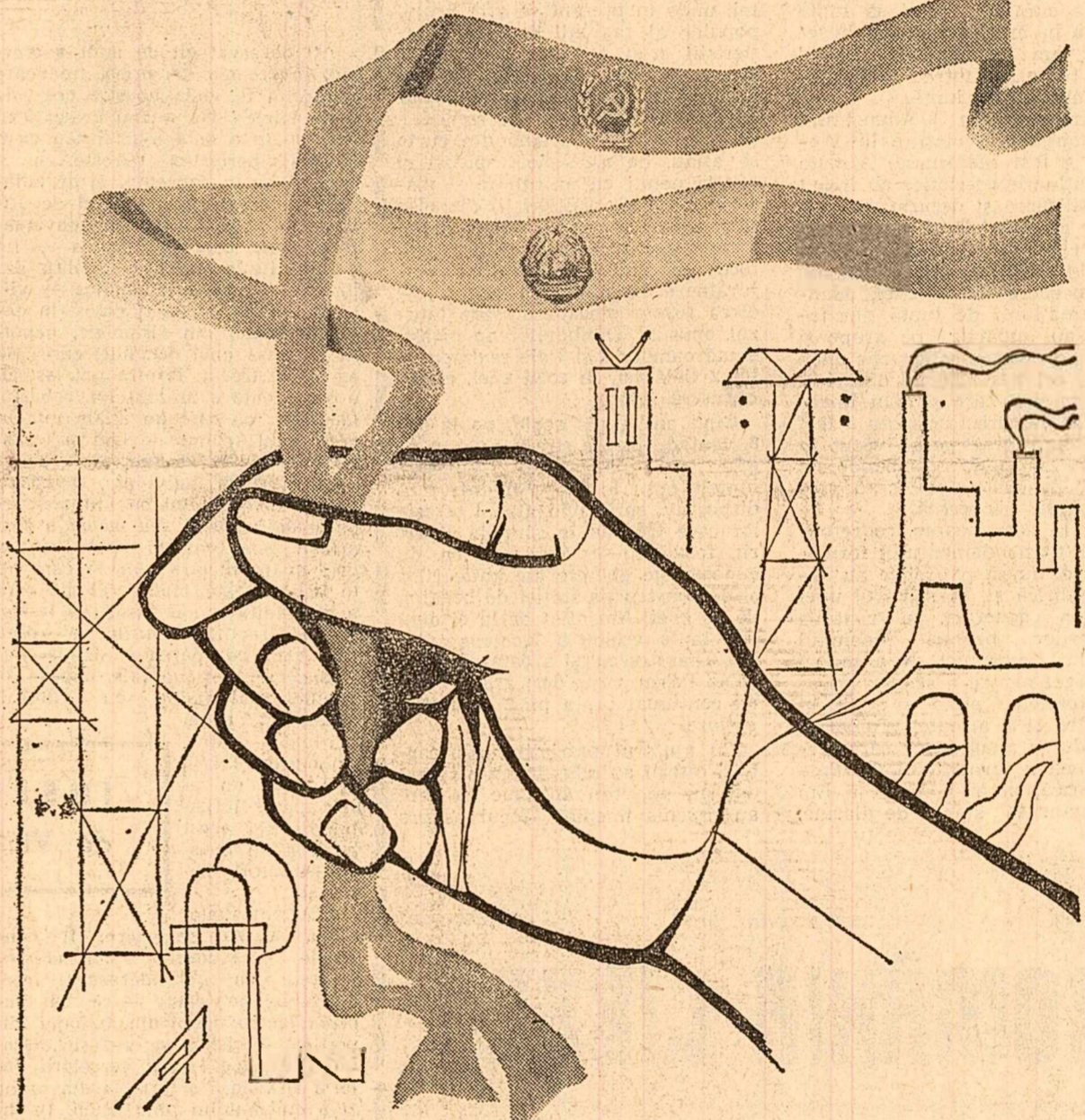
Sonoră cu mulțimea cîntecelor la praguri le dat acestei zile din frunzi să ne răsără, purtată spre zenitul amiezii dulci de vară pe aripel-n ceruri deschise larg de steaguri.

Și oamenii își cîntă în piețele rotunde mîndria-neunată victorios în lume, cei care-au dat eroic prezentului un nume, slujîndu-i totdeauna chemările profunde.

Ei au sînt cu țara, fereastră de nădejde, la focul ce-l treziră măiastru în unelte iluminați-n unghiuri și linii vaste, să ne privim destinul departe, vulturoșe.

Le caută profilul medalia cîntării, cuvintele cu unda adîncă împroșpată, și lira mi se-acordă, senin înflorată, cu griul și cu brazii vîind din stema țării.

23 AUGUST

Desen de LUCIAN POPA

ȘTAFETA RĂSPUNDERILOR ISTORICE

ÎN ZIARUL DE AZI

O EVOCARE DIN ZILELE LUI AUGUST (de Vasile Căprăroiu)

Paul Anghel, Ilie Purcaru: DIALOG ÎNTRE DOUĂ CARNETE DE REPORTER • Sütő András: LUMINI PE MUREȘ

IZVOARE ÎNTĂRITOARE ALE CULTURII NOASTRE (de Petru Comarnescu) • CUM NE VOM PETRECE TIMPUL LIBER • SPORT

Eugen BARBU

Întîi au fost acei bărbai încercați ai unor timpuri întunecate, urcînd pe baricade și vorbind multîmilor năpăstuite despre libertate și egalitate, cu riscul vieții și al propriei lor libertăți. Ei urmau unor mari visători, unor filozofi și luptători în spirit, căuțînd să dea viață unor lucruri socotite multă vreme utopice. În condițiile instigării unei forțe brutale, cu tradiție în ce privește folosirea riguroasă a pușcărilor și a glonțurilor, împotriva costă singe și lacrimi. Clasa muncitoare din România lupta cu un aparat de opresiune tenace, cu o organizație impenetrabilă ce cu greu putea fi clătînită. Țara avea un rege crud și escroc, exista pînă în lumea rurală o gheară violentă ce descuraja opoziția, parlamentul de operată cînta după struna unor politicieni verosi. Buna, neștiută, șpețul erau zeilele instigatoare ale unei societăți, chipurile, creștine și solid burheze. A observa inechitatea, a rosti cu voce tare că te desolidarizezi de această căpătăială desucheată înătrepînă pe spinarea celor ce asudă în uzine și pe ogoare era egal cu

distrugerea fizică. Au urmat ani crînceni, cînd bătaia a fost înlocuită cu rafala de mitralieră și spitalul cu cîmășitul, tocmăi pe unii în stare să consolida o dînea, democrația și alte parodii de instituții de care ne este silă să ne mai amintim.

Există pe atunci un mănunchi de oameni lucizi, gata să scoată țara dintr-o aventură sinistru și care în cele din urmă a reușit să facă acest lucru, adunînd laolaltă pe toți patrioții, pe cei de bună credință, pe oamenii în stare să creadă într-un viitor cîmășit al României. Muncitorii, țărani, intelectuali, ofițeri sau simpli soldați au riscat multe zile la rînd să termine la zid numai pentru a reuși să alunge din țară și de pe șoselele noastre trupele naziste, dezlătuite în fuga lor spre birlog. A existat ziua de 23 August 1944, au existat tulburăturile ore ale insurecției românești, datorită cărora războiul, după mărturiile autorizate, a fost scurtat cu 6 luni de zile.

Din acele zile de neuitat l-am văzut lupînd în primele rînduri ale luptei pe comușii. Ieseau din adîncurile ilegality, încarmăți cu o înaltă ideologie și cu o forță titanică de a munci, de a trece imediat la reconstrucția a ceea ce fusese fărîmat, distrus de război. Monumente mărețe însoțeseră marile magistrale amintind de cei ce au căzut pentru că fascismul să nu mai fie.

După victorie, l-am primit cu toții pe acești bărbai cu flori și cu îmbrățișări. Ei aveau dreptul la odihnă, ei puteau să aștepte să-și refacă brațele slăbite de rosătura cătușelor, dar nu au făcut-o. Trebuiau încă să lupte cu răsultata demagogie a unor, să încununeze la putere clasa muncitoare ce nu se mai putea lăsa amăgită cu vorbe chioare și cu promisiuni. În anii grei ai consolidării puterii populare încă au căzut comușii, lupînd cu forțele întunecate ce se opuneau sufletului proaspăt al progresului, cu pre-judecățile unor îndărînici, cu o propagandă de-

șănțată care mai amăgea pe unii. Au existat, firește, și erori, dar ele au fost repede îndreptate pentru că acest partid, ce aduna pe cei mai buni fil ai poporului român, nu putea să nu ajungă acolo unde visătorii lui din anii de restriște visaseră.

Perioada reconstrucției va rămîne pentru orice om al generației mele care atunci pășea în viața o epocă de mare romantism revoluționar. Tîrnăcoșii și lopata, pînă cu mîlăi și nopțile nedormite, acele cîntece fără moarte ale brigadierilor vor stărui veșnic în amintirea noastră. Cine poate uita călăbuzarea masivă și intrarea în pămînturile moșterii, cine poate uita că pe tractor comușii așezaseră și abecedarul pentru ca, o dată cu lucrarea în stăpînire a ceea ce poporul l-a cucerit, să se cununeze de mult, să vină și lumina unei învîțăturii refuzate de secole. Au existat și oameni care, apărînd pozițiile trecutului, s-au opus mărețelor acțiuni ale proletarietului; dar vremea aduce todeauna înțelepciunea și a arătat de partea lui era dreptatea.

(Continuare în pag. a IV-a)

SOCIALISM ELAN TINERETE

Ioan GRIGORESCU

Ce splendidă imagine acest portret de țară nouă fărîșit prin credința neșădărită a comușilor, prin forța lor inspiratoare de izbîni și prin talentul descătușat al poporului devenit stăpin în casa lui, pe viața lui și pe zăna lui de mîine!

Imaginea ce ni se înfășează ochilor în toată măreția ei o încă plină de amintirea începuturilor, de primii pași în acest nestăvilit urcuș, de înflăcărată chemare spre înălțimi a cuceritorilor noastre călăuze — partidul comușilor — de entuziasmul cu care un întreg popor l-a urmat, angajându-se pe drumul plin de responsabilitate față de generațiile viitoare, al construirii unei vieți noi.

La început a fost puțin; luminile aceluia capăt de drum se întrezăresc la poalele muntelui arătînd călea ca niște faruri nestinse ale speranței. Le-am numit Bumbest-Livăzeni, Agnita-Botorca, Bicaz și Hunedoara, Reșița și „Tractorul”. Le-am numit Apaca, Grîbta Roșie, Trotuș și Tazlău, Sadu, Victoria, Brazi și „Steagul Roșu”. Apoi luminile au prins să strălucească, numele lor pe harta țării să se înmulțească și să împrăștiează tot cuprînsul patriei de la Dunărea la Dorna și de la Marea Neagră pînă dincolo de Munții Apuseni. Azi lista acestor nume de lumină ar cuprinde sute și mii de locuri, iar mîine cînd vom fi și mai aproape de culmile spre care am pornit, numărul lor ni se va părea de necuprîns.

În acest August, al 22-lea de la primul August scaldat în fîcări însurecției victorioase, în întregă țară se desfășoară adunările oamenilor muncii pentru discutarea prevederilor cincinalului. Am avut bucuria să particip la câteva adunări. Este o caracteristică a momentului pe care îl trăim — analiza plină de concret a ceea ce am realizat, conturarea zilei noastre de mîine dominată de simțul responsabilității colective, al științei gospodăriei autului obște. Dacă din aceste zile de August să încerca să realizeze fișa de temperatură a României de azi, atunci din patosul cu care se munceste în construcția economică, din felul cum se analizează parametrii cîntărilor, să deșprînde în continuare și neîntrerupt linia roșie a etanului revoluționar al poporului, acea flăcărie vie și forță motrică de neasemuită putere care a stat întotdeauna la baza tuturor înfăptuirilor noastre. E în acest prezent, astfel înfășățat, demonstrația unei întregi evoluții, dovada unității permanente dintre spiritul naștînt și spiritul fiercărui cetățean.

Străniți ne privesc cu umire și admirație și din amestecul acestor două omenești sentimente au scos o expresie frecventă în presa de peste hotare: „miracolul românesc”. Pentru mulți dintre ei, așa cum l-am auzit mărturisind, România de ieri era doar o țară pitorească cu un caracter triarhal, un popor de nobilă ospitalitate dar sărac în țară bogată, pămînt cu datini și obiceiuri pline de farmec, rodind artiști uluitoari, aprigi mînuitori ai arcului, tescușii meșteri ai culorilor, ai cîntecului și povestiturii, pașnici și prietenoși.

Și, deodată, în numai 22 de ani, apare acest „miracol” înfăptuit de revoluție — chipul nou al țării și puterea României socialiste, sufletul ei întinerit și izvorul ei de înțelepciune. E firească umirea. Dar noi ne cunoaștem începuturile, greutățile și lipsurile lor; ele cîntășeau stăruință de ieri căci din ele ne-am născut, și n-am ajuns acolo unde să le putem uita. Tocmai munca entuziasată a poporului condus de comușii este înfăptuirea pe care o capătă neîntreputa prefacere revoluționară pe care de 22 de ani o trăiește țara.

Conștiința izbînzilor de pînd acum și a celor viitoare, de care nimeni astăzi nu se mai îndoiește, nu ne trezește nici lauda de sine și nici autoumăria. Căci flăcările spiritului revoluționar al poporului, flăcări lui August, e mereu vie, în faptele de azi ale întregului popor — constructor al noi orînduirii — luminată puternic alimentată de cei ce ne conduc pe drumul meru ascendent al înfloririi țării din flăcări luptelor revoluționare ale trecutului strămoșesc, din nepotălia sete a pămîntului românesc de tot mai multă lumină.

Spiritul revoluționar de muncă, elanul de nestăvilit cu care poporul român a pornit pe drumul deschis de acel August '44 transformă perspectivele cele mai temerare în realitate; acordul perfect dintre idealurile naștînt și idealurile omului — realizabil numai prin victoria revoluției — da certitudinea depășirii anilor de răminere în urmă, a realizării nălmului cu care ne-am propus a propăria de scopul final: bunăstarea și fericirea poporului, a celor de azi și a celor de mîine, a copiilor, nepoților și strănepoților noștri.

ZILE ALE MARII DESCĂTUȘĂRI

Foto: G. Paul

Vasile CĂPRĂROIU

Muncitorimea Capitalei, ca de altfel imensa majoritate a populației țării noastre, nu s-a putut împăca niciodată cu starea jalnică în care aduseseră România dictatura militară fascistă și ocupația hitleristă. De la instaurarea dictaturii militar-fasciste, de când pe câmpurile străzilor Bucureștiului a început să răsună, strident, bocănițul cizmelelor naziste, și pînă la Eliberare, în inimile noastre, ale muncitorilor, au crescut cu vigoare mereu sporită ura împotriva fascismului, dorința de a vedea țara liberă.

Lucram pe atunci la cea mai mare fabrică de pine a orașului — la „Gagel” — întreprindere cu capital german. Ca multe alte fabrici ale Capitalei, era militarizată, iar lucrătorii mobilizați pe loc. Regimul de muncă era abrutizant, iar mizeria în care trăiau muncitorii și familiile lor tot mai crincentă. Muncitorii erau cuprinși de o ură puternică împotriva hitleristilor rapaci și insolvenți. La indemnul celui de partid — din care făceam parte, împreună cu alți comuniști — muncitorii au trimis o delegație la Ministerul Finanțelor pentru a obține o mărire a salariului. În fața poziției dirze a delegației, ministrul de atunci al finanțelor a fost nevoit să aprobe, iar patronul, Karol Gagel, să accepte sporul cerut. În acele condiții, acesta a fost un important succes. Reușita acțiunii a determinat lărgirea influenței organizației noastre de partid într-un moment cînd dorința arzătoare a maselor de a răsună

turna dictatura fascistă și dominația Germaniei hitleriste trebuia canalizată spre fapte.

Pretutindeni în țară, rezistența față de dictatura militar-fascistă și hotărîrea neclintită de luptă se citeau pe fețele fiecăruia dintre noi. În curînd am primit ordin să pornim către Aleea Alexandru, unde se afla comandamentul formațiilor de luptă patriotice din Capitală. Aici ne-am încrucișat cu muncitorii de la S.T.B., care se îndreptau în grabă spre podul Băneasa, pe unde hitlerii încercau cu disperare să pătrundă în Capitală și să înăbușe în singe însușirea noastră de luptă.

O parte din membrii formațiilor noastre de luptă am primit misiunea să ne îndreptăm pe drumul cel mai scurt spre clădirea fostei prefecturi de Ilfov, unde era pe atunci misiunea hitleristă pentru armata aerului. În clădirea aceea masivă de pe Splaiul Independenței, unde în prezent se află Sfatul popular al regiunii București, hitlerii erau puternic baricadați: ferestrele erau acoperite de saci cu nisip printră care răzbăteau doar gurile mitralierelor, în șanțurile de apărare anti-aeriană din curte se aflau, de asemenea, soldați și ofițeri nemți cu mitraliere și pistoale automate. Hitleriștii din clădire aveau o poziție foarte bună, putînd ține sub observație și sub focul armelor toate străzile înconjurătoare. La adăpostul nopții, clădirea fusese blocată dinspre taluză opus al Dimboviței de ostașii escadronelor 2 și 3 ale regimentului 2 Călărași. În zorii zilei, ei începuseră atacul.

Cînd am ajuns acolo, pe la ora 8, venind dinspre strada pe care se află azi Magazinul Victoriei, luptele erau în toi. Am intrat în dispozitiv, sprijinind direcția ostășilor care trăgeau în direcția clădirii, folosindu-se, ca acoperire, de cunoscutele herete ale anticarilor și de construcția stației de benzină de pe aici. Am aflat de la ei despre fapta eroică a locotenentului Gh. Dumitrescu și a ostașului Nicolae Pascu, care, deși grav răniți, au continuat lupta pînă la ultima suflare.

Cu ajutorul patrioților din cartier, ostași au adus la un moment dat un mic tun anti-tanc cu care au deschis imediat focul asupra

naziștilor. Încercuții din toate părțile, strînși ca într-un clește, hitleriștii au fost siliți să se predea. Pe la ora 11, la subsolul clădirii a apărut un steag alb, semn al capitulării. Apoi, hitleriștii — în mare majoritate ofițeri și doar puțini soldați — au fost dezarmați și luați prizonieri. Aveau fețele livide, pecetuiite de disperarea înfrîngerii.

După terminarea luptei, ne-am întors la fabrică. În furia ei oarbă, aviația hitleristă încerca să înfrîngă elanul patriotic de luptă al locuitorilor Capitalei, bombardînd clădiri publice și mitralind populația pe străzi. Fabrica noastră fusese și ea bombardată, instalațiile de apă și păcură grav avariate. Pe vremea aceea nu se vorbea de întrecere, dar pot spune că a fost o adevărată întrecere pentru a asigura populația cu pine. Am reparat în grabă, cum ne-am priceput, conducta de apă, în loc de păcură am ars lemne. Timpul era neînchipuit de prețios. Era doar timpul nostru, al muncitorilor care trăiam în acele zile, cu intensitate, epopea unei mari și nestăvilite descătușări.

Alți observat cît de mult a crescut, în vremea din urmă, frecvența viitorului în viața noastră cea de toate zilele? Nu numai gramatical, de apărare anti-aeriană din curte se aflau, de asemenea, soldați și ofițeri nemți cu mitraliere și pistoale automate. Hitleriștii din clădire aveau o poziție foarte bună, putînd ține sub observație și sub focul armelor toate străzile înconjurătoare. La adăpostul nopții, clădirea fusese blocată dinspre taluză opus al Dimboviței de ostașii escadronelor 2 și 3 ale regimentului 2 Călărași. În zorii zilei, ei începuseră atacul.

Cînd am ajuns acolo, pe la ora 8, venind dinspre strada pe care se află azi Magazinul Victoriei, luptele erau în toi. Am intrat în dispozitiv, sprijinind direcția ostășilor care trăgeau în direcția clădirii, folosindu-se, ca acoperire, de cunoscutele herete ale anticarilor și de construcția stației de benzină de pe aici. Am aflat de la ei despre fapta eroică a locotenentului Gh. Dumitrescu și a ostașului Nicolae Pascu, care, deși grav răniți, au continuat lupta pînă la ultima suflare.

Cu ajutorul patrioților din cartier, ostași au adus la un moment dat un mic tun anti-tanc cu care au deschis imediat focul asupra

COLOCUVIU CU VIITORUL

În cinstea mării sărbători

Bilanț rodnic

Acum, în pragima celei de-a XXII-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist, colectivele fabricilor, uzinelor și șantierelor raportează un bilanț bogat de realizări în întrecerea socialistă. Din toate colțurile țării cu vesel vestire cerse consemnează rezultatele obținute pînă acum în îndeplinirea planului și angajamentelor în acest prim an al cincinalului.

București

Pe ansamblul industriei orașului București, planul pe 7 luni a fost realizat la producția globală în proporție de 102 la sută, la producția marfă de 101,8 la sută, iar la producția marfă vîndută și încasată — de 101,3 la sută.

Cluj

Pînă acum, industria orașului Cluj a depășit planul la producția globală cu peste 88 milioane lei, iar la producția marfă cu aproape 94 milioane lei. Numai întreprinderile producătoare de mașini au livrat în acest timp, peste sarcinile prevăzute, utilaje frigorifice, mașini textile, buji auto și piese de schimb în valoare de aproape 6 milioane lei. În sectorul industriei ușoare valoarea producției suplimentare se ridică la aproape 5 milioane lei, iar în industria alimentară — la 30 milioane lei.

Ploiești

De la începutul anului și pînă în prezent, colectivele întreprinderilor industriale din regiunea Ploiești au livrat peste plan produse a căror valoare depășește 100 de milioane lei. Aproape 86 la sută din sporul de producție s-a realizat prin creșterea productivității muncii. La prețuri de cost s-au obținut economii suplimentare de 93 milioane lei, iar beneficiile peste plan se ridică la 103 milioane lei.

Crișana

Cu realizări importante în timpul zilei de 23 August și colectivele întreprinderilor textile, de tricajerie și confecții din regiunea Crișana. Ele au dat, peste angajamente, produse în valoare de aproape un milion de lei. Economile și beneficiile realizate de aceste colective sînt, de asemenea, superioare sarcinilor pentru care s-au angajat.

Hunedoara

Siderurgia hunedorenă și-au depășit

sarcinile de plan, pe 7 luni, cu 22.500 tone de fontă, 17.700 tone de oțel și 4.560 tone de laminat finit. Ei au depășit sarcina planificată de creștere a productivității muncii cu 4,18 la sută. La prețuri de cost s-au realizat economii suplimentare de 11.280.000 lei, iar la beneficii plusul se ridică la 11.436.000 lei. În această perioadă a crescut producția de felurii aliate și carbon de calitate, a fost diversificată gama sortimentelor de laminat.

107 milioane lei reprezintă valoarea producției globale obținută peste plan de industria regiunii Iași în primele 7 luni ale anului, ceea ce corespunde cu o creștere de 10,2 la sută față de aceeași perioadă a anului trecut. Valoarea producției marfă vîndută și încasată depășește cu 47 milioane lei prevederile. Printre produsele livrate în acest timp, peste plan, de industria regiunii se numără 650 de tone de țevi sudate, 13.000 rulmenți, 12.000 kg de fire de bumbac, 1.000 kg de fire pieptănate, 118.000 buci de bumbac, 14.000 bucăți tricotate, 1.600 tone de ulei comestibil și altele.

Oltenia

La uzinele „Electroputere”-Craiova au fost realizate, de la începutul anului și pînă în prezent, 85 de locomotive Diesel electrice de 2100 C.P., față de 82 prevăzute în plan. Minierii Oltenei și-au realizat angajamentul de a extrage, pînă la 23 August, 47.000 tone de cărbune peste sarcinile de plan; ei au economisit 1.280 mc lemn de mină și 1.300 mc cherești.

Galati

Collectivele întreprinderilor industriale ale regiunii Galați au depășit, pe 7 luni, planul la producția globală cu aproape 158 milioane lei, iar la producția marfă vîndută și încasată, important indice al activității economice — cu 175,5 milioane lei. Rezultatele obținute peste plan de muncii, care în această perioadă a sporit cu 2,6 la sută față de prevederi. Bilanțul se întregeste cu cele 14.600.000 lei economii la prețuri de cost și 38.600.000 lei beneficii obținute peste plan.

Bacău

Sondorii din cadrul întreprinderilor Truseului de foraj Moinești au terminat forajul la 22 de sonde, care au fost preluate exploatarea peste prevederile planului la zi, forind suplimentar aproape 15.000 de metri. Construcții și montajii hidrocentralei Bacău II, ultima din salba de lu-mini pe Bistrița, au terminat montarea primului hidroagregat de 7.500 kilowati.

Banat

În primele 7 luni ale anului, întreprinderile industriale din regiunea Banat au realizat o producție globală care depășește cu peste 230 milioane lei pe cele planificate. Au fost date în plus față de prevederile planului mai mult de 31.000 tone

LUCEAFĂRUL DE AUGUST

(Urmare din pag. I)

străvechi, atît cele naturale, cit și celelate, inequizabile — talentul, elanul, hărnicia, inițiativa — urcă deopotrivă, într-o strînsă unitate, treptele valorificării lor superioare. Simțămîntele nu se măsoară cifric — este adevărat — dar există raporturi precise între trecut și prezent. Zece Românii într-una! — arată statisticile care compară de cîte ori a crescut producția industrială a țării astăzi față de 1938. E vorba, firește, despre oțel și mase plastice, despre tractoare și energie electrică, despre noi profiluri de uzine. Dar oare nu în aceeași măsură și despre profilul creatorilor, despre „indicii” demnității, ai competenței, ai pasiunii și ai răspunderii sociale?

Există și alte instrumente de măsură care redau cu nu mai puțină fidelitate structura, feburile și chiar — sau mai ales — climatul orînduirii noastre socialiste: atîtutindea colectivității față de timp, față de devenirea istorică și socială, atîtutindea ce se desprinde din multitudinea de fapte cotidiene de pe șantierul construcției socialiste. Vestele sose din toată țara aduc ecol unor remarcabile succese în întrecerea cu calendarul, desfășurată în uzine, în mine, pe schelele combinatorilor în construcție, în leagănu de aur al bărganelor. Regiuni întregi și ramuri industriale în ansamblu au raportat îndeplinirea înaintea de termen a sarcinilor de plan, la toți indicatorii. Înțitul an al noului cincinal: început bun! Cîștigul de cauză în lupta cu timpul este expresia însufletirii, a înaltului simț de răspundere și a patriotiosmului cu care întregul popor transpune în viață Directivile celui de-al IX-lea Congres al partidului, planul cincinal, văzînd în perspectivă dezvoltările de perspectivă economică și socială, al întăririi și înfloririi multilaterale a orînduirii noastre socialiste.

Certitudinea perspectivelor, mai clară ca oricînd de-a lungul celor 22 de trepte urcate pînă azi, prefigurează împinările mai înalte din viitorii ani. Muncind cu avînt pentru a apropia mai mult aceste impliniri, poporul nostru are conștiința înaltă a faptului că realizarea cu succes a mărețelor sarcini stabilite de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român este și un înalt act internaționalist, că înflorirea necontenită a patriei prezintă o contribuție de seamă a sa la întărirea forței sistemului mondial socialist, la nobila cauză a păcii.

Cu tradiționala pine și sare, cu optimism în inimă, iesim în întîmpinarea viitorului, ale cărui porți — înalte și luminoase — poporul român le-a deschis larg în neuitata zi de August 23.

Acți 11 1944 24 August 1944 Nr. 11

ROMÂNIA LIBERĂ

23 AUGUST 1944

RASTURNAREA REGIMULUI HITLERIST DIN ROMANIA

Declarația Comitetului Central al Partidului Comunist din România

DECLARAȚIA GUVERNULUI

In facsimil, pagina I a primului număr legal al ziarului „România liberă” din 24 august

Aspect din luptele duse de formațiile de luptă patriotice și unitățile militare în timpul insurecției armate din Capitală

DIALOG ÎNTRE DOUĂ CARNETE DE REPORTER

PAUL ANGHIEL

ILIE PURCARU

NELINIȘTEA DESCOPERIRII

sau trei momente din dialectica acestei zile

Carnete de reporter, îngrămădiri de lapte și de albe... Dar laptele depășesc adesea realitatea jurnaleră, valoarea lor de informație strictă...

de staf. De lângă Brazil care coborau prin la gura minei, de lângă oamenii care urcau, într-un spectaculos amfiteatru...

Momentul sintezelor:

CATALIZATORII

Un relief de melafor? Un catalizator e un băl metallic nu mai mare decît o țigară din care al tras cîteva fumuri...

desfășurîl reacției de trădare în viață, cînd laptele își suie cota către acest zenit. Gîndurile de mai sus, comune celor doi reporteri...

de muncă și zburcun, cîntătele nopți albe ale acestui grup de fineri ingineri și tehnicieni, în frunte cu inginerii I. Varolomeu și Constantin Ștefănescu...

Momentul altitudinii:

HĂȘMAȘUL MARE

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată.

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere...

Ni se părea însă, că asistăm, în această zi de august, la dezvelirea unui nou zăcămint, aici, sub timpla Hășmașului Mare, unde neliniștea locului te îndeamnă totdeauna să cauți și să descoperi.

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată. Explozia sfîncioasă a muntelui spre cer își îndreapă simultan umerii, își imprimă un anume țipar pe față...

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere, ne răspunde cu o cifră: 3.325 l.

Este numărul unui abajai în care se experimentează o nouă metodă, așa-numita metodă de exploatare prin surpare, care mărește simțitor productivitatea și ușurează munca oamenilor.

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată. Explozia sfîncioasă a muntelui spre cer își îndreapă simultan umerii...

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere, ne răspunde cu o cifră: 3.325 l.

Este numărul unui abajai în care se experimentează o nouă metodă, așa-numita metodă de exploatare prin surpare, care mărește simțitor productivitatea și ușurează munca oamenilor.

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată. Explozia sfîncioasă a muntelui spre cer își îndreapă simultan umerii...

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere, ne răspunde cu o cifră: 3.325 l.

Este numărul unui abajai în care se experimentează o nouă metodă, așa-numita metodă de exploatare prin surpare, care mărește simțitor productivitatea și ușurează munca oamenilor.

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată. Explozia sfîncioasă a muntelui spre cer își îndreapă simultan umerii...

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere, ne răspunde cu o cifră: 3.325 l.

Este numărul unui abajai în care se experimentează o nouă metodă, așa-numita metodă de exploatare prin surpare, care mărește simțitor productivitatea și ușurează munca oamenilor.

CARNETUL 1: (note din viteză mașinii): Urcăm spre Hășmașul Mare. I-am ghicit statură fără să-l văzui vreodată. Explozia sfîncioasă a muntelui spre cer își îndreapă simultan umerii...

CARNETUL 2: Cum asigură înaintarea și exploatarea ritmică? Ing. MARIN CRISTI, directorul minei, care lucrează aici de la prima străpungere, ne răspunde cu o cifră: 3.325 l.

Este numărul unui abajai în care se experimentează o nouă metodă, așa-numita metodă de exploatare prin surpare, care mărește simțitor productivitatea și ușurează munca oamenilor.

Momentul la sol:

BĂRĂGANUL

Dacă oamenii de sub Hășmașul Mare au despicat vertical masivul pe o lungime de o jumătate de kilometru, ca să ajungă la roșul a-ramei, sondajul în sol întreprins de un inginer agronom în Bărăgan sau aiurea nu depășește 30-35 cm.

roman sau de piesă de teatru. Afliăm că „bezostia murgie splendidă”, că „Triumful medicului și s-a plafonat”, că „HD 409, contra recomandării, dar aici producții excelente.

GEORGETA GHENCIU (inginer agronom, soție în comună în 1962, a prins aici puțina rădăcini, ca și plantația de producție elaborată de un institut central de cercetări?)

Un înțeles cercetător, o față în Bărăgan, departe de cabinetele de studiu și de laboratoare, purtînd de una singură dialogul cu totul — dar nu singură, ci ajutată de 374 de familii, sute de oameni care au transformat ideea științifică în realitate.

CARNETUL 1: — Lucrați aici de numai 3 ani; e oare suficient ca să stăpîniți toate elementele care decid fertilitatea solului, astfel încît să luăți pe cont propriu măsuri radicale, deosebite de experiența vecinilor?

Un înțeles cercetător, o față în Bărăgan, departe de cabinetele de studiu și de laboratoare, purtînd de una singură dialogul cu totul — dar nu singură, ci ajutată de 374 de familii, sute de oameni care au transformat ideea științifică în realitate.

CARNETUL 1: — Dar dacă ideea științifică își măsoară exact rezultatele pe un număr mai larg de ani, cîntărindu-și eficiența într-o perspectivă globală, ce poate să însemne un sezon sau două în activitatea unui inginer abia sosit? Ne răspunde inginerul zootehnician Iulita Teică, o specialista cu experiență, care a întreprins, în acest singur an de cînd se află în Săpunari, măsuri radicale în sectorul pe care-l conduce.

Un înțeles cercetător, o față în Bărăgan, departe de cabinetele de studiu și de laboratoare, purtînd de una singură dialogul cu totul — dar nu singură, ci ajutată de 374 de familii, sute de oameni care au transformat ideea științifică în realitate.

pe care mi-am propus s-o rezolv aici. Creuții de ordin exterior înțeleg și într-un laborator de cercetări. Bineînțeles, rezultatele mela sînt deocamdată modeste.

CARNETUL 2: — Și aici impresant este zburcunul creșterii catalizatorului românesc, îmi explică prețul capital al acestei „bagete” chimice: „Inchipuții-vă cele 14 fabrici ale combinației noastre în plină funcțiune, cu întreg marelui spectacol al muncii Industriale desfășurate din plin.

CARNETUL 1: — Dar dacă ideea științifică își măsoară exact rezultatele pe un număr mai larg de ani, cîntărindu-și eficiența într-o perspectivă globală, ce poate să însemne un sezon sau două în activitatea unui inginer abia sosit? Ne răspunde inginerul zootehnician Iulita Teică, o specialista cu experiență, care a întreprins, în acest singur an de cînd se află în Săpunari, măsuri radicale în sectorul pe care-l conduce.

CARNETUL 2: — Și aici impresant este zburcunul creșterii catalizatorului românesc, îmi explică prețul capital al acestei „bagete” chimice: „Inchipuții-vă cele 14 fabrici ale combinației noastre în plină funcțiune, cu întreg marelui spectacol al muncii Industriale desfășurate din plin.

CARNETUL 1: — Dar dacă ideea științifică își măsoară exact rezultatele pe un număr mai larg de ani, cîntărindu-și eficiența într-o perspectivă globală, ce poate să însemne un sezon sau două în activitatea unui inginer abia sosit? Ne răspunde inginerul zootehnician Iulita Teică, o specialista cu experiență, care a întreprins, în acest singur an de cînd se află în Săpunari, măsuri radicale în sectorul pe care-l conduce.

CARNETUL 2: — Și aici impresant este zburcunul creșterii catalizatorului românesc, îmi explică prețul capital al acestei „bagete” chimice: „Inchipuții-vă cele 14 fabrici ale combinației noastre în plină funcțiune, cu întreg marelui spectacol al muncii Industriale desfășurate din plin.

CARNETUL 1: — Dar dacă ideea științifică își măsoară exact rezultatele pe un număr mai larg de ani, cîntărindu-și eficiența într-o perspectivă globală, ce poate să însemne un sezon sau două în activitatea unui inginer abia sosit? Ne răspunde inginerul zootehnician Iulita Teică, o specialista cu experiență, care a întreprins, în acest singur an de cînd se află în Săpunari, măsuri radicale în sectorul pe care-l conduce.

CARNETUL 2: — Și aici impresant este zburcunul creșterii catalizatorului românesc, îmi explică prețul capital al acestei „bagete” chimice: „Inchipuții-vă cele 14 fabrici ale combinației noastre în plină funcțiune, cu întreg marelui spectacol al muncii Industriale desfășurate din plin.

A m trîit deunăzi, la Tirgu-Mures, o frumoasă, o neuitată seară cu cer senin. Printre bătrîni stejarți de pe dealul Cornesilor, pe o scenă improvizată, cei mai buni dansatori și cîntăreți amatori ai regiunii Mures-Autonomă Maghiară au susținut un program de aproape două ore.

De la Vasiu amintim că se întoarce tar; de astă dată spre muniți Gurghiuți: acolo pașoiul lui Ștefan Vodă, aici, mai tîrziu, spada lui Răkoczi luptă împotriva exploatareii lor comuni. Cîte nemuritoare tradiții ale căror pale de lumină se proiectează în prezent!

Lumini pe Mureș

SUTO ANDRAS

Forța care a oprit frîna dintre român și celelalte neamuri colocoitoare. Cîntecul ce vorbește despre Partidul Comunist Român. Vespuntele de sîrbătoare, numai flori și mărgele, ale sciencelor din Ciuc și ale româncilor din raionul Reghin se împletesc într-o neînchipuită de frumoasă feerie de culori.

A m mai încercat cu alte prilejuri să precizăm unele din constatările...

nimi, care, peste trudă, peste jertfă și suferință...

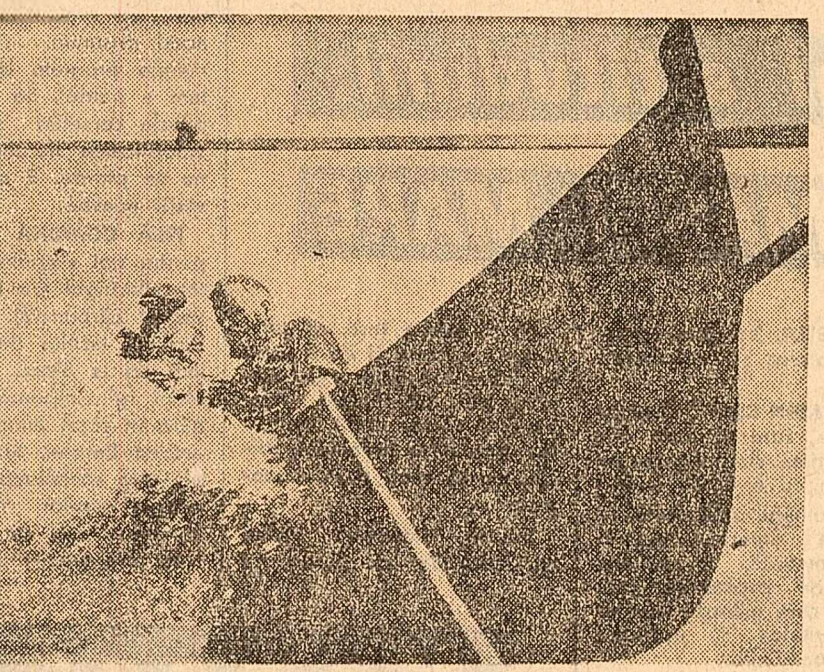
străduitor în timpul lui Ștefan cel Mare și sub îndrumările sale...

sumps, ale fațadelor venetiene, după cum a remarcat un vizitator străin...

ȘT. ALBESCU

„Repauș”

IOAN MICLEA MIHAILE

„Bătrnul și Dunărea”

Prima expoziție a fotoreporterilor din țara noastră

Asociația fotoreporterilor a organizat la sediul Unitunii Ziariștilor o expoziție cu lucrări realizate de membrii ei...

Dintre fotografiile înfățișând frumoasele naturale ale țării a fost: „Șfinx cu diamant” de V. Moldovan...

Aurelia GOLIANU

IZVOARE ÎNTĂRITOARE ALE CULTURII NOASTRE

Petru COMARNESCU

care le știe oricare cercetător al măreției și dramaticității noastre istorice...

gul cuprins al țării. Există înfăptuirii care, privite în condițiile vremii respective...

arhitectura și frescele din vremea lui Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu...

Am dori să ne oprim acum asupra altor constante caracteristice poporului nostru...

Un realizat fapt mare cu mijloace modeste, a găsi soluții originale și ingenioase...

Ștafeta răspunderilor istorice (Urmare din pag. 1) Când țelurile mărețe ale comuniștilor au devenit și mai evidente...

Cine cliștește printre rândurile istoriei noastre, descoperind, dincolo de faptele și înfăptuirile concrete...

Nenumărate sînt exemplele prin care se face dovada că arta noastră a dat creații unice în lume...

„Ștafeta răspunderilor istorice” (Urmare din pag. 1) Când țelurile mărețe ale comuniștilor au devenit și mai evidente...

lucru, de a ne însuși cuceririle celor mai recente din toate domeniile tehnice.

Secretarul general al Comitetului Central al partidului se adresa mai ales tineretului...

faptul că astăzi țara întreagă, toate generațiile se află grupate în jurul partidului...

DIN PROGRAMUL EMISIUNILOR RADIOFONICE 22 - 28 AUGUST 1966

LUNI (8.30). Roza vînturilor. „Itinerare și popasuri pe harta patriei” (10.30). „Patria mea” — poem vocal-simfonic de Doru Popovici...

MIERCURI (11.15). De toate, pentru toți (12.00). Radiojurnal. Buletin meteorologic (13.00). Nouăzeci de muzică ușoară (13.13)...

JOI (8.30). Cîntă care vă așteaptă (11.20). Uvertură la operă (12.10). Muzică populară interpretată de Ștefan Lăzărescu...

VINERI (11.00). Noi înregistrări de muzică vocală românească (11.00). Coordonate culturale: Ascultătorii întreabă — brigada științifică a emisiunii răspunde (11.20)...

DUMINICA (11.00). Clubul vîlcoșilor: „Bundocul își alege o meserie” — scenetă în versuri de Marcel Bresslau (10.00)...

MARTI (6.30). Plaiul românesc (7.00). „Sub steagul partidului” — program de cîntec (7.30). Cîntec și jocuri (7.45).

PROGRAMUL I: Salut voios de pionier (7.45). La microfon, melodia preferată (8.30)...

PROGRAMUL I: Salut voios de pionier (7.45). Sunetul presei (8.00). La microfon, melodia preferată (8.30)...

PROGRAMUL I: Salut voios de pionier (7.45). Sunetul presei (8.00). Cîntec popular (8.30)...

PROGRAMUL I: Buletin de știri (6.00). Concert de dimineață (6.10) Transmitem pentru sate (8.00)...

